2025/1799

9.9.2025

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2025/1799,

annettu 8 päivänä elokuuta 2025,

Ukrainan tukivälineeseen kuuluvan Ukraina-suunnitelman mukaisen lainatuen neljännen erän maksuedellytysten tyydyttävän täyttymisen vahvistamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29 päivänä helmikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/792 ([1]) ja erityisesti sen 26 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Ukrainan tukivälineen, jäljempänä 'tukiväline', I pilarista asetetaan vuosina 2024–2027 Ukrainan saataville enintään 38 270 000 000 euroa rahoitustukea ei-takaisinmaksettavana tukena ja lainana. I pilarin mukainen rahoitus myönnetään pääasiassa Ukrainan tukivälineen Ukraina-suunnitelman, jäljempänä 'suunnitelma', perusteella. Suunnitelmassa esitetään Ukrainan uudistus- ja investointiohjelma sekä tukivälineen I pilarista myönnettävään rahoitukseen liittyvät laadulliset ja määrälliset tavoitteet.

(2) Neuvosto antoi asetuksen (EU) 2024/792 19 artiklan nojalla täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447 ([2]) suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä. Suunnitelman seurannan ja täytäntöönpanon aikataulu, joka sisältää tukivälineen I pilarista myönnettävään rahoitukseen liittyvät laadulliset ja määrälliset tavoitteet, esitetään kyseisen päätöksen liitteessä.

(3) Suunnitelmaa varten täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2024/1447 saataville asetettujen rahoitusvarojen kokonaismäärä on 32 270 000 000 euroa, josta 5 270 000 000 euroa on ei-takaisinmaksettavaa rahoitustukea ja enintään 27 000 000 000 euroa on lainaa.

(4) Asetuksen (EU) 2024/792 24 ja 25 artiklan mukaisesti 6 000 000 000 euroa on maksettu Ukrainalle poikkeuksellisena väliaikaisrahoituksena ja 1 890 000 000 euroa ennakkomaksuna, joka vastaa 7 prosentin ennakkomaksua lainatuesta, jonka Ukraina on oikeutettu saamaan suunnitelman nojalla.

(5) Asetuksen (EU) 2024/792 26 artiklan 4 kohdan mukaisesti Ukrainalle on maksettu kolmessa ensimmäisessä suunnitelman mukaisessa erässä 11 939 263 363 euroa, josta 3 400 000 000 euroa ei-takaisinmaksettavana rahoitustukena ja 8 307 021 428 euroa lainana. Asetuksen (EU) 2024/792 22 artiklan nojalla unionin ja Ukrainan välillä tehdyn lainasopimuksen mukaisesti kolmesta ensimmäisestä erästä käytettiin 625 259 677 euroa lainan ennakkomaksun kuittaamiseen.

(6) Ukraina toimitti 6 päivänä kesäkuuta 2025 asetuksen (EU) 2024/792 26 artiklan 2 kohdan mukaisesti lainatuen neljännen erän osaa koskevan, asianmukaisesti perustellun maksupyynnön; erän suuruus on 3 286 218 317 euroa. Pyynnön mukana toimitettiin asiakirjat, jotka todistavat 13 määrällisen ja laadullisen tavoitteen tyydyttävän toteutumisen, sekä kaikki muut puitesopimuksen 12 artiklassa, rahoitussopimuksen 5 artiklassa ja lainasopimuksen 6 artiklassa vaaditut asiakirjat; kyseiset sopimukset on tehty unionin ja Ukrainan välillä asetuksen (EU) 2024/792 9, 10 ja 22 artiklan nojalla.

([1]) EUVL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2024/1447, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä (EUVL L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

(7) Kyseiset 13 tavoitetta liittyvät erilaisiin uudistuksiin, jotka on esitetty julkishallinnon uudistamista, julkisten varojen hoitoa, inhimillistä pääomaa, hallinnon hajauttamista ja aluepolitiikkaa, elintarviketeollisuutta, kriittisten raaka-aineiden hallintaa, digitalisaatiota sekä vihreää siirtymää ja ympäristönsuojelua koskevissa suunnitelman luvuissa. Virkamiesten palkkausjärjestelmää, varhaiskasvatusta, julkiseen päätöksentekoon liittyviä julkisia kuulemisia, valtion tietoresurssien ja kriittisen tietoinfrastruktuurin kyberturvallisuusvalmiuksien vahvistamista sekä valtiollista ilmastopolitiikkaa koskevaa lainsäädäntöä on tullut voimaan. Ukrainan kulttuurin kehittämisstrategia sekä vuoteen 2026 ulottuva julkisten palvelujen digitalisointia koskeva toimintasuunnitelma ja kasvihuonekaasujen kansallisen päästökauppajärjestelmän kehittämistä koskeva toimintasuunnitelma on hyväksytty. Ukraina on hyväksynyt myös julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan ja muun kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan eriyttämistä koskevan etenemissuunnitelman, kastelujärjestelmää koskevan pitkän aikavälin suunnitelman sekä radiotaajuuksien jakamista ja käyttöä koskevan tarkistetun suunnitelman. Lisäksi on otettu käyttöön maapohjan käyttäjille tarkoitettu päivitetty kokoushuoneohjelmisto (e-cabinet).

(8) Komissio on arvioinut asetuksen (EU) 2024/792 26 artiklan 3 kohdan mukaisesti tarkkaan Ukrainan pyynnön ja antanut myönteisen arvion siitä, että neljännen erän maksamiseen vaadittavista 16 tavoitteesta 13 on toteutettu tyydyttävästi, tämän päätöksen liitteessä esitetyllä tavalla. Kyseinen myönteinen arvio on tehty suunnitelman täytäntöönpanon yhteydessä. Yhdenmukaistaminen unionin säännöstön kanssa helpottuu EU:hun liittymistä koskevan prosessin myötä.

(9) Ukraina ei ole perunut toimia, jotka liittyvät suunnitelman edellisissä erissä Ukrainan tyydyttävästi toteuttamiin tavoitteisiin.

(10) Komissio on myös arvioinut, että Ukraina täyttää edelleen asetuksen (EU) 2024/792 5 artiklassa säädetyn unionin tuen ennakkoedellytyksen. Erityisesti Ukraina jatkaa demokratian mekanismien, kuten parlamentaarisen monipuoluejärjestelmän ja oikeusvaltioperiaatteen, ylläpitämistä ja noudattamista sekä takaa ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien, kunnioittamisen.

(11) Tässä päätöksessä olisi sen vuoksi vahvistettava, että suunnitelman mukaisen neljännen erän maksamiselle asetetut asiaankuuluvat edellytykset on täytetty tyydyttävästi 16 tavoitteesta 13:n osalta.

(12) Kun otetaan huomioon Ukrainan julkisen talouden vaikea tilanne, on äärimmäisen tärkeää maksaa varat mahdollisimman pian. Tilanteen kiireellisyyden vuoksi ja menettelyn nopeuttamiseksi tämän päätöksen olisi tultava voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja sitä olisi sovellettava sen hyväksymispäivästä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Vahvistetaan 3 286 218 317 euron suuruisen lainatuen neljännen erän osittaiselle maksamiselle asetettujen asiaankuuluvien edellytysten tyydyttävä täyttyminen tämän päätöksen liitteenä olevan, asetuksen (EU) 2024/792 26 artiklan mukaisesti tehdyn komission arvion mukaisesti.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan sen hyväksymispäivästä.

Tehty Brysselissä 8 päivänä elokuuta 2025.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. BJERRE

LIITE

Ukraina-suunnitelman neljänteen erään liittyvien vaiheiden tyydyttävän toteutumisen arviointi

TIIVISTELMÄ

Ukraina esitti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/792 ([1]) 26 artiklan mukaisesti Ukraina-suunnitelman neljättä erää koskevan osittaisen maksupyynnön 6 päivänä kesäkuuta 2025. Se toimitti maksupyynnön tueksi todisteet siitä, neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447 ([2]) esitetyistä vaiheista 13 on toteutettu tyydyttävästi.

Ukrainan toimittamien tietojen perusteella katsotaan, että 13 vaihetta on toteutettu tyydyttävästi.

Osana julkishallinnon uudistamista koskevaa **1 lukua** lainsäädäntö julkishallinnon palkkausuudistuksesta on tullut voimaan.

Osana julkisten varojen hoitoa koskevaa **6 lukua** julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan ja muun kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan eriyttämistä koskeva etenemissuunnitelma on hyväksytty.

Osana inhimillistä pääomaa koskevaa **7 lukua** lainsäädäntö varhaiskasvatuksesta on tullut voimaan ja Ukrainan kulttuurin kehittämisstrategia on hyväksytty.

Osana hallinnon hajauttamista ja aluepolitiikkaa koskevaa **9 lukua** lainsäädäntö julkiseen politiikkaan liittyvistä kuulemisista on tullut voimaan.

Osana elintarviketeollisuutta koskevaa **12 lukua** automaattinen järjestelmä maanomistussuhteiden julkista seurantaa varten on perustettu ja otettu käyttöön ja kastelujärjestelmää koskeva pitkän aikavälin suunnitelma on hyväksytty.

Osana kriittisten raaka-aineiden hallintaa koskevaa **13 lukua** maapohjan käyttäjille tarkoitettu päivitetty kokoushuoneohjelmisto (e-cabinet) on perustettu ja otettu käyttöön.

Osana digitalisaatiota koskevaa **14 lukua** lainsäädäntö kyberturvallisuuden vahvistamisesta on tullut voimaan ja toimintasuunnitelmat radiotaajuuksien käytöstä ja julkisten palvelujen digitalisoinnista on hyväksytty.

Osana vihreää siirtymää ja ympäristönsuojelua koskevaa **15 lukua** lainsäädäntö valtiollisesta ilmastopolitiikasta on tullut voimaan ja toimintasuunnitelma kasvihuonekaasujen kansallisen päästökauppajärjestelmän kehittämisestä on hyväksytty.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/792, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, Ukrainan tukivälineen perustamisesta (EUVL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([2]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2024/1447, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä (EUVL L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj); neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liite: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CONSIL%3AST_9492_2024_ADD_1&qid=1716536456361.

Vaihe 1.1

Vaiheen nimi: Virkamiesten palkka- ja palkkiouudistusta koskevien lainsäädäntömuutosten voimaantulo
Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 1: Julkishallinnon palkkausuudistus
Rahoituslähde: Lainat
Asiayhteys Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu vaihetta 1.1 koskeva vaatimus: *"Sellaisen lainsäädännön voimaantulo (mukaan lukien tarvittavien sekundaarilainsäädännön säädösten ja normien antaminen), joka on OECD:n julkishallinnon SIGMA-periaatteiden mukainen. Lainsäädännössä keskitytään seuraaviin osa-alueisiin:* — *otetaan käyttöön tehtävien luokitteluun perustuva palkkaus* — *selkeä erottelu palkkojen kiinteiden ja takuuosien (vähintään 70 % vuodessa) ja muuttuvien osien (enintään 30 % vuodessa) välillä* — *ikälisän alentaminen 50 prosentista 30 prosenttiin."* Vaihe 1.1 on 1 lukuun (julkishallinnon uudistaminen) sisältyvän uudistuksen 1 täytäntöönpanon ainoa vaihe.
Toimitettu näyttö 1) yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten vaihe on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen; 2) jäljennös 4 päivänä kesäkuuta 2025 annetusta Ukrainan laista nro 4282-IX, joka koskee tiettyjen Ukrainan lakien muuttamista tehtäväluokitukseen perustuvan virkamiesten palkkauksen yhtenäisten lähestymistapojen täytäntöönpanon osalta; 3) jäljennös 23 päivänä lokakuuta 2025 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 1109, joka koskee tehtävien luokitteluun perustuvan virkamiesten palkkauksen ehtojen käyttöönoton valmistelua; 4) jäljennös 1 päivänä huhtikuuta 2025 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 369, joka koskee virkamiesten virkojen luokitteluun liittyviä tiettyjä näkökohtia; 5) jäljennös 6 päivänä kesäkuuta 2025 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 668, joka koskee valtion elimessä toimivien virkamiesten työvoimarahaston perustamismenettelyn hyväksymistä; 6) jäljennös 29 päivänä joulukuuta 2023 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 1409, joka koskee tehtävien luokitteluun perustuvaan virkamiesten palkkaukseen liittyviä seikkoja vuonna 2025; 7) jäljennös 6 päivänä kesäkuuta 2025 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 667, joka koskee 29 päivänä joulukuuta 2023 annetun Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselman nro 1409 muuttamista; 8) jäljennös 11 päivänä huhtikuuta 2025 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 419, joka koskee lainsäädäntöviranomaisen järjestelmän virkamiesten palkkaukseen liittyviä seikkoja; 9) jäljennös 31 päivänä tammikuuta 2025 annetusta Ukrainan parlamentin (Verkhovna Rada) puhemiehen määräyksestä nro 128, joka koskee Ukrainan parlamentin sihteeristön tavanomaisten virkojen luetteloa; 10) jäljennös 15 päivänä kesäkuuta 1994 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 414, joka koskee valtionsalaisuuksiin tutustumisoikeuden antavan työn yhteydessä kansalaisille maksettavan korvauksen tyyppejä, suuruuksia ja menettelyjä.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki vaiheen 1.1 osatekijät.

Tavoitteena 1 luvun (julkishallinnon uudistaminen) uudistuksessa 1 on ottaa käyttöön läpinäkyvä, oikeudenmukainen ja ennakoitavissa oleva virkamiesten palkka- ja palkkiojärjestelmä OECD:n/SIGMAn asiaan liittyvien julkishallinnon periaatteiden mukaisesti. Tässä tarkoituksessa Ukrainan parlamentti hyväksyi 11 päivänä maaliskuuta 2025 lain nro 4282-IX, jonka Ukrainan presidentti allekirjoitti 4 päivänä kesäkuuta 2025. Laki tuli voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2025, ja tarvittava sekundaarilainsäädäntö hyväksyttiin 6 päivään kesäkuuta 2025 mennessä.

Laissa säädetään pakollisesta työtehtävien funktionaaliseen luokitteluun perustuvasta järjestelmästä kaikille viroille kaikissa valtion elimissä. Tehtävät luokitellaan ryhmiin, joilla on yhteinen toiminnallinen tavoite, ja jokainen ryhmä jaetaan monimutkaisuudeltaan ja vastuualoiltaan erilaisiin tasoihin.

Ministerikabinetti hyväksyy tavanomaisten virkojen kansallisen luettelon ja perusteet virkojen määrittämiseksi siihen, kunnes sitova menetelmä on laadittu. Kaikkien valtion viranomaisten on käytettävä tätä menetelmää kartoittaessaan luetteloon sisällytettäviä työpaikkojaan. Tehtäväluokittelu on suorassa yhteydessä palkkioon, sillä viralliset palkkatasot määritetään luettelon perusteella. Jokaista virkaa verrataan vastaaviin tehtäviin Ukrainan yksityisellä sektorilla, ja palkkataulukot päivitetään vuosittain.

Laissa määritellään myös, että virkamiehen palkan muuttuva osa voi olla enintään 30 prosenttia kuukausi- ja vuosipalkasta, millä varmistetaan, että kuukausi- ja vuosipalkan kiinteä osa on vähintään 70 prosenttia.

Lisäksi lailla otetaan käyttöön raja ikälisään: 2 prosenttia virkamiehen palkasta jokaista julkishallinnon tehtävistä kertyneen kokemuksen kalenterivuotta kohden mutta enintään 30 prosenttia virallisesta kokonaispalkasta.

Näillä lainsäädäntömuutoksilla Ukrainan julkishallinnon palkkajärjestelmää on lähennetty OECD:n/SIGMAn asiaan liittyviin julkishallinnon periaatteisiin, erityisesti periaatteeseen 11, jonka mukaan virkamiehet ovat motivoituneita, heille maksetaan oikeudenmukaista ja kilpailukykyistä palkkaa ja heillä on hyvät työolot.

Tämän periaatteen mukaan julkishallinnossa olisi edistettävä samaa palkkaa samanarvoisesta työstä määrittämällä peruspalkka jo tehtävien luokittelussa, ja lisämäärien ja muiden etujen olisi perustuttava puolueettomiin, lakisääteisiin kriteereihin, millä varmistetaan, että palkkaukseen ei liity minkäänlaista syrjintää.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Vaihe 6.6

Vaiheen nimi: Julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan ja muun kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan erottamista koskevan etenemissuunnitelman hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 3: Julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan ja muun kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan kirjanpidon eriyttäminen valtionyhtiöissä

Rahoituslähde: Lainat

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu vaihetta 6.6 koskeva vaatimus:

”*Hyväksytään ja julkaistaan etenemissuunnitelma niiden toimien määrittelemiseksi, joilla julkisen palvelun velvoitteita omaavissa valtionyhtiöissä toteutetaan pakollinen rakenteellinen eriyttäminen julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan ja muun kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan välillä. Etenemissuunnitelma perustuu siihen, missä määrin vaadittuja kirjanpitomenetelmiä on tällä hetkellä otettu käyttöön, ja siihen sisältyy operatiivisia toimia, joita yhtiöiden kirjanpidon eriyttämiseksi tarvitaan muutosten toteuttamisen eri vaiheissa. Etenemissuunnitelmassa kuvataan, miten julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan ja muun kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvän toiminnan kirjanpidon eriyttäminen toteutetaan kaikissa ministerikabinetin protokollapäätöksellä hyväksytyissä tärkeimmissä valtionyhtiöissä.*”

Vaihe 6.6 on 6 lukuun (julkisten varojen hoito) sisältyvän uudistuksen 3 täytäntöönpanon kolmesta vaiheesta ensimmäinen. Sitä seuraavat etenemissuunnitelmassa määritettyjen lainsäädäntömuutosten voimaantuloa koskeva vaihe 6.7 (määräaika vuoden 2025 kolmas neljännes) ja julkisen palvelun velvoitteisiin osallistuvien valtionyhtiöiden kirjanpidon rakenteelliseen eriyttämiseen liittyvän riippumattoman tilintarkastuskertomuksen toimittamista koskeva vaihe 6.8 (määräaika vuoden 2027 neljäs neljännes).

Toimitettu näyttö

1) yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten vaihe on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen;

2) jäljennös 4 päivänä huhtikuuta 2025 annetusta ministerikabinetin määräyksestä nro 308-r, joka koskee julkisen palvelun velvoitteita omaavissa valtionyhtiöissä julkisen palvelun velvoitteiden ja muun toiminnan välillä tapahtuvaan kirjanpidon eriyttämiseen liittyvän toimintasuunnitelman hyväksymistä;

3) jäljennös toimintasuunnitelmasta, joka koskee julkisen palvelun velvoitteita omaavissa valtionyhtiöissä julkisen palvelun velvoitteiden ja muun toiminnan välillä tapahtuvaa kirjanpidon eriyttämistä ja joka on 4 päivänä huhtikuuta 2025 annetun ministerikabinetin määräyksen nro 308-r liite, julkaistu osoitteessa https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-planu-zakhodiv-shchodo-rozmezhuvannia-diialnosti-subiektiv-hospodariuvannia-derzhavnoho-sektoru-ekonomiky-308r-040425;

4) jäljennös 29 päivänä marraskuuta 2024 annetusta ministerikabinetin päätöksestä nro 122, joka koskee 33 suurimman valtion omaisuutena pysyvän valtionyhtiön luetteloa.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki vaiheen 6.6 osatekijät.

Tavoitteena 6 luvun (julkisten varojen hoito) uudistuksessa 3 on muuttaa kilpailuedellytyksiä oikeudenmukaisemmiksi ja lähentää säännöstöä EU:n säännöstöön erottamalla julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvien toimintojen kirjanpito muiden kuin julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvien toimintojen kirjanpidosta valtionyhtiöissä. Tässä tarkoituksessa Ukrainan ministerikabinetti hyväksyi ja julkaisi toimintasuunnitelman julkisen palvelun velvoitteita omaavien valtionyhtiöiden kirjanpidon eriyttämisestä 4 päivänä huhtikuuta 2025 annettuna määräyksenä nro 308-r.

Toimintasuunnitelmassa esitellään julkisen palvelun velvoitteiden horisontaalinen määritelmä, jota sovelletaan kaikissa valtionyhtiöissä sekä yksityisissä yrityksissä, jotka toimivat talouden eri aloilla, muun muassa energian, liikenteen ja postipalveluiden aloilla. Määritelmä on yhdenmukainen marraskuussa 2024 hyväksytyssä Ukrainan valtion omistajapolitiikassa annetun julkisen palvelun velvoitteiden määritelmän kanssa, ja siihen sisältyy yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palveluiden käsite.

Määritelmä on määrä saattaa osaksi primaarioikeutta vuoden 2025 kolmanteen neljännekseen mennessä osana Ukraina-suunnitelman tulevia tavoitteita. Kaiken kaikkiaan toimintasuunnitelmassa yksilöidään kirjanpidon eriyttämisen toteuttamiseksi tarvittavat lainsäädäntömuutokset, kuten lakisääteinen velvoite julkisen palvelun velvoitteita omaaville valtionyhtiöille kirjanpidon eriyttämisestä.

Lainsäädäntömuutosten lisäksi toimintasuunnitelmassa esitetään nimenomaiset toimintavaiheet valtionyhtiöille kirjanpidon eriyttämistä varten vuoteen 2027 mennessä. Vaiheisiin kuuluu valtionyhtiöille asetettava vaatimus julkisen palvelun velvoitteisiin liittyvien tuottojen, kulujen, varojen ja velkojen sekä kaupallisen toiminnan analysoimisesta.

Lisäksi valtionyhtiöiden on julkaistava verkkosivustollaan luettelo niille annetuista julkisen palvelun velvoitteista. Näitä toimintavaiheita sovelletaan kaikkiin julkisen palvelun velvoitteisiin osallistuviin valtionyhtiöihin, erityisesti 29 päivänä joulukuuta 2024 annetussa ministerikabinetin päätöksessä nro 122 määritettyihin 33 suurimpaan valtionyhtiöön.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Vaihe 7.2

Vaiheen nimi: Varhaiskasvatusta koskevan lain voimaantulo

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2: Varhaiskasvatuksen parantaminen

Rahoituslähde: Lainat

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu vaihetta 7.2 koskeva vaatimus:

"Varhaiskasvatusta koskeva Ukrainan laki, joka on laadukkaasta varhaiskasvatuksesta 22. toukokuuta 2019 annetun neuvoston suosituksen mukainen, tulee voimaan. Laissa keskitytään lähinnä seuraaviin osa-alueisiin:

— *varhaiskasvatukseen pääsyn takaaminen varhaiskasvatus- ja esikouluikäisille lapsille*

— *oikeudenmukaiset säännöt koulutuspalvelujen markkinoilla toimivien oppilaitosten toiminnalle varhaiskasvatuksen alalla*

— *kunnolliset työolot varhaiskasvatuksessa työskenteleville*

— *säännöt varhaiskasvatuksen tarjoajien joustavan ja tehokkaan verkoston toiminnalle."*

Vaihe 7.2 on 7 lukuun (inhimillinen pääoma) sisältyvän uudistuksen 2 täytäntöönpanon ainoa vaihe.

Toimitettu näyttö

1) yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten vaihe on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen;
2) jäljennös 6 päivänä kesäkuuta 2024 annetusta Ukrainan laista nro 3788-IX, joka koskee varhaiskasvatusta;
3) jäljennös 19 päivänä marraskuuta 2024 annetusta Ukrainan laista nro 4059-IX, joka koskee vuoden 2025 talousarviolakia ja jolla muutetaan lain nro 3788-IX voimaantulopäivää.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki vaiheen 7.2 osatekijät.

Tavoitteena luvun 7 (inhimillinen pääoma) uudistuksessa 2 on varmistaa pääsy laadukkaaseen varhaiskasvatukseen, jotta alle kouluikäisten lasten äitien osallistumista työmarkkinoille voidaan lisätä. Tässä tarkoituksessa Ukrainan parlamentti hyväksyi 6 päivänä kesäkuuta 2024 lain nro 3788-IX varhaiskasvatuksesta. Kyseinen laki, sellaisena kuin se on muutettuna lain nro 4059-IX 31 §:n 2 kohdalla, tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

Yksi lain perusperiaatteista on taata, että lapset pääsevät varhaiskasvatukseen asuinpaikastaan ja perheen tulotasosta riippumatta. Maksutonta varhaiskasvatusta tarjotaan valtion ja kunnan laitoksissa kaikille lapsille heidän asemastaan riippumatta.

Varhaiskasvatukseen pääsemisen parantamiseksi laissa esitetään keskeisiä näkökohtia varhaiskasvatuksen tarjoamiseen osallistuville toimijoille ja elimille, kuten valtion viranomaisille, paikallishallinnolle ja varhaiskasvatuksen laitosten johtajille. Näkökohdat liittyvät alueelliseen varhaiskasvatukseen pääsemiseen, varhaiskasvatuksen läheisyyteen ja rakennusten soveltuvuuteen koulutuspalvelujen tarjoamiseen.

Lailla otetaan käyttöön yleiset puitteet varhaiskasvatusjärjestelmän sääntelemiseksi ja luodaan tasapuoliset toimintaedellytykset eri toimijoiden välille määrittelemällä järjestelmän oikeudelliset, organisatoriset ja taloudelliset periaatteet. Uusia sääntöjä sovelletaan kaikkiin varhaiskasvatuspalveluja tarjoaviin (julkisiin ja yksityisiin) elimiin. Keskushallinnon tasolla hallitusta vaaditaan kehittämään kansallisia varhaiskasvatuksen vaatimuksia. Paikallistasolla kukin varhaiskasvatuslaitos kehittää opetusohjelmia, jotka noudattavat kansallisia vaatimuksia ja ovat niiden mukaisia. Varhaiskasvatusjärjestelmän laadun valvomiseksi ja kansallisten vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi laissa säädetään sisäisestä ja ulkoisesta laadunvalvontajärjestelmästä.

Lailla parannetaan kaikkien varhaiskasvatusalan työntekijöiden työehtoja, joihin kuuluvat säännökset työntekijöiden ja laitosten johtajien välisestä suhteesta. Laissa säädetään työajasta opetushenkilöstön työmäärän vähentämiseksi. Siinä säädetään myös varhaiskasvatuksen johtajille annettavasta mahdollisuudesta tarjota palkkioita ja rahallisia hyvityksiä työntekijöilleen keskushallinnon tasolla määritettyjen palkkiomäärien lisäksi.

Laissa määritetään selvät vastuualat, oikeudet ja velvollisuudet varhaiskasvatuksen tarjoajille. Tietojenvaihdon ja verkostojen edistämiseksi varhaiskasvatuslaitokset saavat mahdollisuuden muodostaa yhteisiä pedagogisia neuvostoja, jotka saattavat eri laitoksista tulevan opetus- ja pedagogisen henkilöstön yhteen. Lailla edistetään myös yhteistyötä Ukrainassa ja ulkomailla toimivien varhaiskasvatuksen tarjoajien välillä ja kannustetaan siihen.

Kaiken kaikkiaan varhaiskasvatusta koskeva laki on linjassa laadukkaista varhaiskasvatusjärjestelmistä annetun neuvoston suosituksen yleisten periaatteiden kanssa. Tämä käsittää lain yleisen tavoitteen sellaisen oikeudellisen kehyksen luomisesta, jolla säädellään varhaiskasvatusta Ukrainassa, sekä tavoitteen varhaiskasvatuspalveluihin pääsemisen sekä niiden kohtuuhintaisuuden ja kattavuuden parantamisesta.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Vaihe 7.11

Vaiheen nimi: Ukrainan kulttuurin kehittämisstrategian hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 9: Kulttuurin kehittämisen parantaminen

Rahoituslähde: Lainat

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu vaihetta 7.11 koskeva vaatimus:

”*Ministerikabinetti hyväksyy määräyksen Ukrainan kulttuurin kehittämisstrategiasta. Strategiassa keskitytään lähinnä seuraaviin osa-alueisiin:*

— *Ukrainan kansan kulttuuriperinnön ja -omaisuuden säilyttäminen, vaaliminen ja esillä pitäminen erottamattomana osana yhteistä eurooppalaista kulttuurialuetta sekä kansallisen muistiperinnön säilyttäminen*

— *korkealaatuisten ja saavutettavien kulttuuripalvelujen tarjoaminen ja ihmisten luovan itsensä toteuttamisen mahdollistaminen*

— *Ukrainan kulttuurilaitosten valmiuksien kehittäminen saavutettavuuden parantamiseksi, kulttuuritoimintaan osallistumista koskevien parhaiden käytäntöjen jakamiseksi ja kansainvälisten kulttuurisuhteiden vahvistamiseksi*

— *luovien alojen tukeminen sosiaalisen innovoinnin ja työllisyyden edistäjänä sekä luovien alojen institutionaalisten valmiuksien parantaminen.*”

Vaihe 7.11 on 7 lukuun (inhimillinen pääoma) sisältyvän uudistuksen 9 täytäntöönpanon ainoa vaihe.

Toimitettu näyttö

1) yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten vaihe on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen;

2) jäljennös 28 päivänä maaliskuuta 2025 annetusta ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 293-r, joka koskee Ukrainan kulttuurin kehittämisstrategian hyväksymistä vuosiksi 2025–2030;

3) jäljennös Ukrainan kulttuurin kehittämisstrategiasta vuosiksi 2025–2030, liitteenä 28 päivänä maaliskuuta 2025 annettuun päätöslauselmaan nro 293-r.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki vaiheen 7.11 osatekijät.

Tavoitteena 7 luvun (inhimillinen pääoma) uudistuksessa 9 on edistää Ukrainan kulttuuriperintöä. Tässä tarkoituksessa Ukrainan kulttuurin kehittämisstrategia vuoteen 2030 ulottuvalle kaudelle hyväksyttiin 28 päivänä maaliskuuta 2025 annetulla määräyksellä nro 293-r.

Strategiassa määritetään tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet Ukrainan kulttuurin kehittämiseksi vuoteen 2030 mennessä. Strategisia tavoitteita ovat i) Ukrainan kansan kulttuuriperinnön ja kulttuuriarvojen säilyttäminen, vaaliminen ja esillä pitäminen, ii) inhimillisen pääoman vahvistaminen parempien kulttuuripalvelujen avulla, iii) kulttuurialan ja luovien alojen institutionaalisten valmiuksien parantaminen sekä iv) Ukrainan kulttuurin tiiviimpi yhdentäminen eurooppalaisiin ja globaaleihin kulttuurisiin prosesseihin.

Strategiaan kuuluu kulttuuriperinnön säilyttämiseksi, vaalimiseksi ja esillä pitämiseksi toteutettavia toimenpiteitä, joilla parannetaan kulttuuriperinnön hoitamista sekä aineellisen (irtaimen ja kiinteän) että aineettoman kulttuuriomaisuuden osalta.

Tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa kulttuuriperinnön säilyttämisen sääntelykehyksen arviointi, kulttuuriomaisuuden menettämiseen ja riskinarviointiin liittyvän tehokkaan järjestelmän käyttöönotto ja museokokoelmien evakuointitoimien parantaminen turvallisuusuhkien tapauksessa.

Muita toimenpiteitä ovat modernin digitaalisen infrastruktuurin kehittäminen aineellisen ja aineettoman kulttuuriperinnön dokumentoimiseksi, vihollisuuksien aikana vahingoittuneen tai tuhoutuneen kiinteän kulttuuriomaisuuden restaurointimenetelmien parantaminen, kulttuuristen käytäntöjen integrointi koulutukseen kansallisen muistiperinnön säilyttämiseksi ja koulutusohjelmien käyttöönotto kulttuuriperintöalan toimijoille.

Inhimillisen pääoman vahvistamiseksi strategiaan kuuluu toimenpiteitä, joilla parannetaan kulttuuripalvelujen laatua ja edistetään ihmisten luovaa itsensä toteuttamista. Kyseisissä toimenpiteissä keskitytään laadukkaiden ukrainankielisten kulttuuripalvelujen saatavuuden laajentamiseen digitaaliteknologian avulla, helpotetaan hankerahoituksen saatavuutta luovalla alalla, perustetaan erityisiä koulutusohjelmia tukemaan luovaa yrittäjyyttä ja lisätään tiedotusta luovien tuotteiden teollis- ja tekijänoikeuksista.

Jotta institutionaalisia valmiuksia kulttuurialalla voidaan parantaa, strategiassa on toimenpiteitä, joilla arvioidaan kulttuurilaitosten hallinta- ja rahoitusjärjestelmien tehokkuutta, parannetaan niiden digitaalisten palveluiden saatavuutta ja edistetään monialaisia kumppanuuksia.

Strategiassa on myös sellaisia toimenpiteitä, joilla Ukrainan kulttuuria yhdennetään tiiviimmin eurooppalaisella ja kansainvälisellä tasolla. Niihin kuuluvat yhteistyön edistäminen kumppanimaiden kulttuurilaitosten kanssa vaihto-ohjelmien ja luovien tuotteiden yhteisrahoituksen kautta, Ukrainan luovan alan toimijoiden läsnäolon lisääminen kansainvälisillä markkinoilla ja Ukrainan aktiivinen osallistuminen kansainvälisten organisaatioiden toimintaan kulttuurialalla ja luovilla aloilla esimerkiksi Luova Eurooppa -ohjelman kautta.

Lisäksi luovien alojen tukitoimenpiteisiin kuuluvat ammatillisten pätevyyksien järjestelmän arvioiminen sekä nykytaiteen tukeminen sosiaalisen innovaation edistäjänä tarjoamalla nykytaidehankkeille helpommin saatavissa olevaa rahoitusta kansallisella ja paikallisella tasolla.

Toimenpiteissä keskitytään myös Ukrainan tärkeimpien luovan alan julkisten laitosten, esimerkiksi Ukrainan valtion elokuvayhtiön ja Ukrainan kirjallisuuslaitoksen, valmiuksien sekä hallinta- ja rahoitusjärjestelmien parantamiseen.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Vaihe 9.4

Vaiheen nimi: Julkiseen politiikkaan liittyviä julkisia kuulemisia koskevan lainsäädännön voimaantulo niin, että soveltamista lykätään
Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2: Kansalaisten laajempi osallistuminen päätöksentekoprosessiin paikallistasolla
Rahoituslähde: Lainat
Asiayhteys Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu vaihetta 9.4 koskeva vaatimus: *"Julkisia kuulemisia koskevan Ukrainan lain voimaantulo ja soveltaminen 12 kuukauden kuluessa sen jälkeen, kun sotatilalaki Ukrainassa on kumottu. Lailla otetaan käyttöön oikeudellinen mekanismi julkisen politiikan laatimisen ja toteuttamisen aikana toteutettavia julkisia kuulemisia varten, jotta voidaan käsitellä paikallisesti tärkeitä kysymyksiä. Näin luodaan edellytykset johdonmukaiselle, toimivalle ja tehokkaalle politiikan- ja päätöksenteolle."* Vaihe 9.4 on 9 lukuun (hallinnon hajauttaminen ja aluepolitiikka) sisältyvän uudistuksen 2 täytäntöönpanon ainoa vaihe.
Toimitettu näyttö 1) yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten vaihe on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen; 2) jäljennös 20 päivänä kesäkuuta 2024 annetusta Ukrainan laista nro 3841-IX, joka koskee julkisia kuulemisia.
Analyysi Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki vaiheen 9.4 osatekijät. Tavoitteena luvun 9 (hallinnon hajauttaminen ja aluepolitiikka) uudistuksessa 2 on lisätä kansalaisten osallisuutta ja aktiivista osallistumista paikallisiin päätöksentekoprosesseihin. Tässä tarkoituksessa julkisia kuulemisia koskeva laki tuli voimaan 20 päivänä kesäkuuta 2024, ja sitä ryhdytään soveltamaan 12 kuukauden kuluessa sen jälkeen, kun sotatilalaki Ukrainassa on kumottu. Laissa säädetään oikeudellisesta mekanismista julkisille kuulemisille, jotka koskevat i) valtion politiikan kehittämistä, laatimista ja täytäntöönpanoa, ii) paikallisesti merkittävien asioiden käsittelyä ohjelma-asiakirjojen avulla ja iii) säädösten kehittämistä. Laissa yksilöidään elimet, joiden velvollisuutena on järjestää julkisia kuulemisia, yleiset periaatteet, joilla menettelyä ohjataan, ja luettelo tähän velvollisuuteen sovellettavista poikkeuksista. Lisäksi laissa yksilöidään menettelyt, joita olisi sovellettava julkisten kuulemisten järjestämiseen, kuten kuulemisten järjestämismuodot, vähimmäisajat yleisön osallistumiselle ja erityismenettely, jota sovelletaan Ukrainan parlamentin järjestämiin kuulemisiin. Laissa säädetään myös julkisessa kuulemisessa saatujen kannanottojen ja tulosten valvontaa, raportointia ja tiedonjakelua koskevista vaatimuksista.
Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Vaihe 12.3

Vaiheen nimi: Automaattisen järjestelmän perustaminen maanomistussuhteiden julkista seurantaa varten
Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2: Toimivien maatalousmaan markkinoiden varmistaminen
Rahoituslähde: Lainat
Asiayhteys Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu vaihetta 12.3 koskeva vaatimus: ”*Maanomistussuhteiden julkista seurantaa varten on otettu käyttöön valtion maarekisterin yhteydessä toimiva automatisoitu järjestelmä. Maa-alueiden laajamittaista arviointia varten on otettu käyttöön valtion maarekisterin yhteydessä toimiva paikkatietojärjestelmä.*” Vaihe 12.3 on 12 lukuun (elintarviketeollisuus) sisältyvän uudistuksen 2 täytäntöönpanon ainoa vaihe.
Toimitettu näyttö 1) yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten vaihe on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen; 2) jäljennös 12 päivänä toukokuuta 2023 päivätystä ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 474, joka koskee maanomistussuhteiden julkista seurantaa; 3) jäljennös maanomistussuhteiden julkisen seurannan toteuttamisen ja sen osana toteutettavan maatalousmaan markkinoiden seurannan menettelystä, liitteenä 12 päivänä toukokuuta 2023 annettuun päätöslauselmaan nro 474; 4) jäljennös 31 päivänä maaliskuuta 2025 päivätystä valtion maarekisterin määräyksestä nro 120, joka koskee maanomistussuhteiden julkisen seurannan tulosten tietoluettelon hyväksymistä; 5) jäljennös maanomistussuhteiden julkisen seurannan tulosten tietoluettelosta, liitteenä 31 päivänä maaliskuuta 2025 annettuun määräykseen nro 120; 6) linkki maanomistussuhteiden julkisen seurannan järjestelmän verkkosivustolle: https://monitoring.land.gov.ua/ 7) jäljennös 13 päivänä lokakuuta 2023 annetusta ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 1078, joka koskee maa-alueiden laajamittaisen arvioinnin pilottihankkeen täytäntöönpanon tiettyjä näkökohtia; 8) jäljennös maa-alueiden laajamittaisen arvioinnin pilottihankkeen täytäntöönpanomenettelystä, liitteenä 13 päivänä lokakuuta 2023 annettuun päätöslauselmaan nro 1078; 9) jäljennös 31 päivänä maaliskuuta 2025 annetusta valtion maarekisterin määräyksestä nro 121, joka koskee maa-alueiden laajamittaisen arvioinnin pilottihankkeen tulosten julkaisemista; 10) linkki ja väliaikaiset kirjautumistunnukset maa-alueiden laajamittaisen arvioinnin paikkatietojärjestelmän verkkosivustolle: https://e.land.gov.ua/services.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki vaiheen 12.3 osatekijät.

Tavoitteena 12 luvun (elintarviketeollisuus) uudistuksessa 2 on parantaa toimivia maatalousmaan markkinoita. Tässä tarkoituksessa on otettu käyttöön automaattinen järjestelmä maanomistussuhteiden julkista seurantaa varten ja paikkatietojärjestelmä maa-alueiden laajamittaista arviointia varten.

Näiden järjestelmien ja muiden olemassa olevien valtiollisten tietojärjestelmien välinen vuorovaikutus parantaa valvonta- ja päätöksentekomekanismeja maanomistussuhteiden alalla. Näillä kahdella järjestelmällä voidaan määrittää liiketoimien hintoja maanomistussuhteissa (maan osto, vuokraus ja jälleenvuokraus), ja ne ovat perusta verotusjärjestelmän parantamiselle yleisten kiinteistöverotuskäytäntöjen mukaisesti.

Maanomistussuhteiden julkisen seurannan toteuttamista ja sen osana toteutettavassa maatalousmaan markkinoiden seurantaa koskevassa menettelyssä, jäljempänä 'maatalousmaan seurantaa koskeva menettely', sellaisena kuin se on hyväksyttynä maanomistussuhteiden julkista seurantaa koskevalla, 12 päivänä toukokuuta 2023 annetulla ministerikabinetin päätöslauselmalla nro 474, määritetään, että maanomistussuhteiden julkista seurantaa varten tarkoitetulla automaattisella järjestelmällä voidaan kerätä, tallentaa, yhdistää ja julkaista automaattisesti tietoja maanomistussuhteiden tilasta.

Maatalousmaan seurantaa koskevan menettelyn mukaisesti 31 päivänä maaliskuuta 2025 annetussa valtion maarekisterin määräyksessä nro 120 hyväksyttiin luettelo tiedoista, jotka julkaistaan yleistetyssä muodossa (teksti, grafiikka, kartta tai taulukko) maanomistussuhteiden julkista seurantaa varten tarkoitetun automaattisen järjestelmän ohjelmistossa. Järjestelmään voi tutustua verkkosivustolla https://monitoring.land.gov.ua/. Järjestelmän tärkeimmät toiminnot ovat julkisesti käytettävissä. Rekisteröityneiden käyttäjien saatavilla on myös lisätoimintoja.

Maanomistussuhteiden julkista seurantaa varten tarkoitetun automaattisen järjestelmän toiminta on aloitettu, mutta sen käyttöönotto tapahtuu vaiheittain. Arviointihetkellä järjestelmä oli kokeiluvaiheessa, jolloin se toimi aidoissa käyttöolosuhteissa toimintojen tarkastamista ja mahdollisten virheiden tai haavoittuvuuksien havaitsemista varten.

Maa-alueiden laajamittaisen arvioinnin pilottihankkeen täytäntöönpanomenettelyssä, sellaisena kuin se on hyväksyttynä maa-alueiden laajamittaisen arvioinnin pilottihankkeen täytäntöönpanon tiettyjä näkökohtia koskevalla ministerikabinetin päätöslauselmalla nro 1078, määritetään paikkatietojärjestelmä maa-alueiden laajamittaista arviointia varten välineeksi, jolla maa-alueiden arviointien tekeminen ja ajantasaistaminen voidaan automatisoida yksittäisten maa-alueiden osalta ja jolla voidaan taata tulosten julkinen saatavuus. Siinä vaaditaan myös, että paikkatietojärjestelmä yhdistetään valtion maarekisterin ohjelmistoon.

Maa-alueiden laajamittaisen arvioinnin pilottihankkeen tulosten julkaisemista koskevassa, 31 päivänä maaliskuuta 2025 annetussa valtion maarekisterin määräyksessä nro 121 sallitaan maatalousmaan viimeisimpien laajamittaisen arvioinnin tulosten julkaiseminen valtion maarekisterin verkkosivustolla regressiomallin perusteella. Maa-alueiden laajamittaista arviointia varten tarkoitettu paikkatietojärjestelmä on saatavilla valtion maarekisterin verkkosivustolla: https://e.land.gov.ua/services.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Vaihe 12.7

Vaiheen nimi: Kastelujärjestelmää koskevan pitkän aikavälin suunnitelman hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 5: Kastelujärjestelmän pitkän aikavälin kehittäminen alan ilmastokestävyyden parantamiseksi

Rahoituslähde: Lainat

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu vaihetta 12.7 koskeva vaatimus:

”Kastelujärjestelmää koskevan pitkän aikavälin suunnitelman hyväksyminen Lainsäädännössä keskitytään seuraaviin osa-alueisiin:

— *kastelualan painopisteet, jotka perustuvat taloudellisen kokonaishyödyn analyysiin*

— *yhdenmukaistaminen vesialan strategian ja vesialuelähtöisen vesihuollon periaatteiden kanssa*

— *tiedot tarvittavista julkisista ja muista investoinneista ja tarpeesta jatkaa yksityistämistä*

— *alan hallintoa ja johtamista koskevat näkökohdat*

— *kaikista kunnostus- tai rakennushankkeista on tehtävä ympäristöarviointi ympäristövaikutusten arvioinnista ja strategisesta ympäristöarvioinnista annetun EU:n suosituksen ja Ukrainan asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti.”*

Vaihe 12.7 on 12 lukuun (elintarviketeollisuus) sisältyvän uudistuksen 5 täytäntöönpanon ainoa vaihe.

Toimitettu näyttö

1) yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten vaihe on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen;

2) jäljennös 25 päivänä maaliskuuta 2025 annetusta ministerikabinetin määräyksestä nro 280-p, joka koskee Ukrainan kastelujärjestelmän kehittämistä koskevan, vuoteen 2050 ulottuvan pitkän aikavälin suunnitelman hyväksymistä;

3) jäljennös Ukrainan kastelujärjestelmän kehittämistä koskevasta, vuoteen 2050 ulottuvasta pitkän aikavälin suunnitelmasta, liitteenä 25 päivänä maaliskuuta 2025 annettuun määräykseen nro 280-p.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki vaiheen 12.7 osatekijät.

Tavoitteena 12 luvun (elintarviketeollisuus) uudistuksessa 5 on varmistaa kasteluinfrastruktuurin pitkän aikavälin suunnittelu kestävällä tavalla, jotta voidaan parantaa maatalouselintarvikealan kykyä sopeutua ilmastonmuutokseen. Tässä tarkoituksessa ministerikabinetti hyväksyi Ukrainan kastelujärjestelmän kehittämistä koskevan, vuoteen 2050 ulottuvan pitkän aikavälin suunnitelman, jäljempänä ’suunnitelma’, 25 päivänä maaliskuuta 2025 annetulla määräyksellä nro 280-p.

Suunnitelmassa määritellään kastelualan keskeiset painopisteet, jotka perustuvat taloudellisen kokonaishyödyn analyysiin. Siinä määritetään suunta kasteluinfrastruktuurin kehittämiselle vuoteen 2050 mennessä sekä tavoitteet ja toimet ensimmäiselle täytäntöönpanovaiheelle eli vuoteen 2030 mennessä. Alkuvaiheessa keskitytään Odessan, Mykolajivin ja Zaporižžjan alueiden pilottihankkeisiin.

Suunnitelmaan kuuluu myös toimia kestävän maatalouden edistämiseksi ja ilmastonmuutoksen vaikutusten lieventämiseksi. Siinä arvioidaan täytäntöönpanon ensimmäisestä vaiheesta kolmella keskeisellä alalla saatuja taloudellisia hyötyjä: 2 371,6 miljoonan Ukrainan hryvnian (n. 51,3 miljoonan euron) tulot paremmista sadoista lisäkastelua saaneilta maa-alueilta, 587,5 miljoonan hryvnian (n. 12,7 miljoonan euron) säästöt veden hävikin vähentämisestä ja 445 miljoonan hryvnian (n. 9,6 miljoonan euron) säästöt pumppausasemien energiansäästöistä.

Suunnitelma on yhdenmukainen vuoteen 2050 ulottuvan Ukrainan vesistrategian kanssa, jonka ministerikabinetti hyväksyi vuonna 2022, sekä vesialuelähtöisen vesihuollon periaatteiden kanssa. Kasteluinfrastruktuuria kehitetään vesienhoitosuunnitelmien mukaisesti varmistaen vesivarojen säilyminen.

Suunnitelmassa korostetaan julkisten ja muiden investointien sekä lisäyksityistämisen tarvetta. Suunnitelman täytäntöönpano edellyttää 4 644,3 miljoonan grivnan (n. 100,5 miljoonan euron) investointia. Alustavissa arvioissa esitetään, että tämän lisäksi uusiovesi-infrastruktuurin kehittämiseen tarvitaan 24 360,9 miljoonaa grivnaa (n. 527,2 miljoonaa euroa) kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta ja yksityisiltä sijoittajilta.

Suunnitelman mukaan tärkein infrastruktuuri pysyy valtion omistuksessa ja valtion hallinnoimana yleisen edun mukaan. Suunnitelmassa myös esitetään, että 60 prosenttia alueellisista kastelujärjestelmistä ja 100 prosenttia paikallisista kastelujärjestelmistä siirrettäisiin vedenkäyttöorganisaatioille tai yksityisille omistajille. Näin viljelijät voisivat sijoittaa kasteluinfrastruktuuriin itsenäisesti. Pumppausasemien yksityistämiseen liittyvät valmistelut saadaan päätökseen vuoteen 2030 mennessä.

Suunnitelmassa keskitytään kastelualan hallinto- ja johtamisrakenteen parantamiseen. Kasteluinfrastruktuuria hallinnoidaan yhtenäisenä, teknologisesti yhdistettynä järjestelmänä ekologisten rajojen mukaisesti. Vesienhoitotehtävät erotetaan kasteluinfrastruktuurin tehtävistä.

Suunnitelman mukaan perustetaan vedenkäyttöorganisaatioita, joilla on entistä vahvempi asema alan hallinnossa. Lisäksi suunnitelmaan kuuluu toimenpiteitä, joilla parannetaan paikallisten itsehallintoelinten, paikallishallintojen ja maatalouden tuottajien valmiuksia kastelujärjestelmien hallinnoinnissa ja nykyaikaisen teknologian käyttöönotossa kastelualalla.

Suunnitelman täytäntöönpanoa valvotaan kansallisesti vuosittain, ja suunnitelman tavoitteille ja painopisteille tehdään kattava tarkistus viiden vuoden välein.

Ympäristöarviointeja tehdään kunnostus- ja rakennushankkeita varten alaa koskevien EU:n suositusten mukaisesti, ja suunnitelma pannaan täytäntöön strategista ympäristöarviointia ja ympäristövaikutusten arviointia koskevien Ukrainan lakien mukaisesti.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Vaihe 13.5

Vaiheen nimi: Maapohjan käyttäjille tarkoitetun päivitetyn kokoushuoneohjelmiston (e-cabinet) käyttöönotto

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2: Hallintomenettelyjen kehittäminen

Rahoituslähde: Lainat

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu vaihetta 13.5 koskeva vaatimus:

”*Käytössä on maapohjan käyttäjien päivitetty kokoushuoneohjelmisto (e-cabinet), jonka lisätoimintojen kautta on pääsy valtiolliseen maapohjaa koskevien erityislupien rekisteriin. Rekisteristä voidaan hakea ja saada sähköisiä lupia (rekisteriote), ja sen kautta on pääsy digitaalisiin geologisiin tietoihin.*”

Vaihe 13.5 on 13 lukuun (kriittisten raaka-aineiden hallinta) sisältyvän uudistuksen 2 täytäntöönpanon kolmesta vaiheesta ensimmäinen. Sitä seuraavat kriittisten raaka-aineiden louhintaa koskevien investointihankkeiden jatkumon julkaisemista koskeva vaihe 13.3 (määräaika vuoden 2025 toinen neljännes) ja tuotannonjakosopimusta koskevien kansainvälisten tarjouskilpailujen käynnistämistä niiden läpinäkyvyyden varmistamiseksi koskeva vaihe 13.4 (määräaika vuoden 2025 toinen neljännes).

Toimitettu näyttö

1) yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten vaihe on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen;
2) jäljennös 26 päivänä joulukuuta 2024 annetusta Ukrainan valtion geologian ja maapohjan laitoksen määräyksestä nro 602, joka koskee maapohjan käytön yhdennetyn valtiollisen sähköisen paikkatietojärjestelmän tiettyjen osatekijöiden koekäyttöä;
3) jäljennös 1 päivänä huhtikuuta 2025 annetusta Ukrainan valtion geologian ja maapohjan laitoksen määräyksestä nro 109, joka koskee maapohjan käytön erityislupien valtiollisen rekisterin kaupallista käyttöönottoa;
4) jäljennös sellaisten ohjelmistotuotteiden käyttöluvasta, joihin yhdennetyn valtiollisen sähköisen paikkatietojärjestelmän uudet osatekijät perustuvat;
5) jäljennös töiden valmistumista koskevasta todistuksesta;
6) linkki päivitettyyn kokoushuoneohjelmistoon (e-cabinet): https://nadra.gov.ua/entrance.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki vaiheen 13.5 osatekijät.

Tavoitteena 13 luvun (kriittisten raaka-aineiden hallinta) uudistuksessa 2 on optimoida menettely ja vähentää mahdollisten sijoittajien hallinnollista taakkaa. Päätavoitteena on lisätä läpinäkyvyyttä, nopeutta ja kustannustehokkuutta uusien investointipäätösten edistämiseksi. Tässä tarkoituksessa on julkaistu päivitetty kokoushuoneohjelmisto (e-cabinet) (valtiollinen maapohjan käytön erityislupien rekisteri) kaupallista käyttöä varten, ja se on otettu käyttöön Ukrainan valtion geologian ja maapohjan laitoksen määräyksellä nro 109. Se on saatavilla Ukrainan valtion geologian ja maapohjan laitoksen verkkosivustolla: valtion geologian alan portaalin sähköinen kokoushuoneohjelmisto.

Päivitetty kokoushuoneohjelmisto tarjoaa lisätoimintoja digitaalisten geologisten tietojen saamiseksi ja mahdollistaa tietojen rekisteröimisen erityislupiin maapohjan käyttöä varten.

Rekisteri sisältää tietoja maapohjan käytön erityislupien päivämääristä, voimassaoloajoista ja myöntämisperusteista sekä luvan jatkamisesta ja muutoksista. Siinä määritetään maapohjan käytön laji ja tarkoitus, tiedot maapohjan sijainnista, rahoituslähde maapohjan käyttäjän toteuttamille töille maapohjan käytön aikana (julkinen tai yksityinen rahoitus), erityisehdot, omistajuutta koskevat tiedot, luvan hyväksymistä koskevat tiedot ja tiedot maapohjan käyttöä koskevasta sopimuksesta tai tuotannonjakosopimuksesta.

Huhtikuun 1 päivästä 2025 alkaen maapohjan käyttöä koskeva erityislupa on annettu sähköisesti (sähköinen lupa) rekisteriotteena, joka luodaan yhdennetyn paikkatietojärjestelmän kokoushuoneohjelmistolla, maapohjan käyttäjän kokoushuoneohjelmistolla ja ympäristöalan yhdennetyn EcoSystem-alustan kokoushuoneohjelmistoilla. Arviointihetkellä rekisteriotteen tiedot ovat ajantasaiset.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Vaihe 14.1

Vaiheen nimi: Radiotaajuuksien jakamista ja käyttöä Ukrainassa koskevan tarkistetun suunnitelman hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 1: Turvallinen ja tehokas digitaalinen infrastruktuuri

Rahoituslähde: Lainat

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu vaihetta 14.1 koskeva vaatimus:

"*Ukrainan ministerikabinetti antaa päätöslauselman, jolla muutetaan "Radiotaajuuksien jakamista ja käyttöä Ukrainassa koskevan suunnitelman hyväksymisestä" annettua Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmaa. Päätöslauselmassa määritellään Ukrainassa käyttöön hyväksytyt radioteknologiat ja niitä vastaavat radiotaajuuskaistat ja radiopalvelut sekä niiden kehittämisen ja käytön lopettamista koskevat ehdot. Siihen sisältyy myös luettelo lupaavista radioteknologioista, jotka on tarkoitus ottaa käyttöön Ukrainassa, ja määritellään niitä vastaavat radiotaajuuskaistat ja -palvelut sekä niiden toteuttamisehdot EU:n säännöstön mukaisesti.*"

Vaihe 14.1 on 14 lukuun (digitalisaatio) sisältyvän uudistuksen 1 täytäntöönpanon kahdesta vaiheesta ensimmäinen. Se toteutetaan rinnakkain valtion tietoresurssien ja kriittisen tietoinfrastruktuurin kyberturvallisuusvalmiuksien vahvistamista koskevan lainsäädännön voimaantuloa koskevan vaiheen 14.2 (määräaika vuoden 2025 ensimmäinen neljännes) kanssa.

Toimitettu näyttö

1) yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten vaihe on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen;
2) jäljennös 1 päivänä marraskuuta 2024 annetusta ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 1253, joka koskee radiotaajuuksien jakamista ja käyttöä Ukrainassa koskevan suunnitelman muuttamista.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki vaiheen 14.1 osatekijät.

Tavoitteena 14 luvun (digitalisaatio) uudistuksessa 1 on vahvistaa kyberturvallisuutta digitalisaatioprosessissa. Tässä tarkoituksessa ministerikabinetti hyväksyi päätöslauselman, joka sisältää tarkistetun suunnitelman radiotaajuuksien jakamisesta ja käytöstä. Hyväksytyllä päätöslauselmalla muutetaan radiotaajuuksien jakamista ja käyttöä Ukrainassa koskevan suunnitelman hyväksymistä koskevaa, 19 päivänä joulukuuta 2023 annettua ministerikabinetin päätöslauselmaa nro 1340.

Tarkistetussa suunnitelmassa määritellään Ukrainassa käyttöön hyväksytyt radioteknologiat ja niitä vastaavat radiotaajuuskaistat ja radiopalvelut. Siinä säädetään myös niiden kehittämisen ja käytön lopettamista koskevat ehdot sekä esitetään luettelo lupaavista radioteknologioista ja niitä vastaavat radiotaajuuskaistat ja -palvelut, millä autetaan Ukrainaa parantamaan televiestintäalaansa EU:n säännöstön mukaisesti.

Ukrainan strategisen linjauksen olisi edistettävä innovaatioita televiestintäalalla. Lisäksi muutetun suunnitelman hyväksyminen on erittäin tärkeää, jotta voidaan laatia tehokas radiotaajuuspolitiikka mahdollisten häiriöiden vähentämiseksi, turvallisuuden parantamiseksi ja saatavilla olevien radiotaajuuksien käytön optimoimiseksi.

Kaiken kaikkiaan tällä päätöslauselmalla edistetään Ukrainan sitoumusta, jonka mukaan se pyrkii saavuttamaan teknologisen vastaavuuden EU:n kanssa ja näin edistämään digitalisaatiotaan.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Vaihe 14.2

Vaiheen nimi: Valtion tietoresurssien ja kriittisen tietoinfrastruktuurin kyberturvallisuusvalmiuksien vahvistamista koskevan lainsäädännön voimaantulo

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 1: Turvallinen ja tehokas digitaalinen infrastruktuuri

Rahoituslähde: Lainat

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu vaihetta 14.2 koskeva vaatimus:

”*Asiaa koskevien säädösten voimaantulo, jotta oikeudellinen kehys on yhdenmukainen verkko- ja tietoturvallisuutta ja kyberturvallisuutta koskevan EU:n kehyksen kanssa (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2555, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa, asetuksen (EU) N:o 910/2014 ja direktiivin (EU) 2018/1972 muuttamisesta sekä direktiivin (EU) 2016/1148 kumoamisesta*). *Säädöksissä keskitytään lähinnä seuraaviin osa-alueisiin:*

— *säännellään sellaisten toimenpiteiden pakollista toteuttamista, joiden tarkoituksena on luoda tarvittava oikeudellinen kehys kybertoimintaympäristössä tehtävien hyökkäysten ehkäisemistä, havaitsemista ja torjuntaa varten tarvittavien toimenpiteiden toteuttamiselle Venäjän federaation Ukrainaa vastaan käymän sodan yhteydessä*

— *parannetaan valtion tietoresurssien ja kriittisen tietoinfrastruktuurin suojelua kyberhyökkäyksiltä*

— *parannetaan kyberturvallisuuden ja tietosuojan-alan sääntelykehystä, jotta voidaan vahvistaa kansallisen kyberturvallisuusjärjestelmän valmiuksia torjua kyberuhkia.*”

Vaihe 14.2 on 14 lukuun (digitalisaatio) sisältyvän uudistuksen 1 täytäntöönpanon toinen, viimeinen vaihe. Se toteutetaan rinnakkain radiotaajuuksien jakamista ja käyttöä Ukrainassa koskevan tarkistetun suunnitelman hyväksymistä koskevan vaiheen 14.1 (määräaika vuoden 2025 ensimmäinen neljännes) kanssa.

Toimitettu näyttö

1) yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten vaihe on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen;

2) jäljennös 27 päivänä maaliskuuta 2025 annetusta Ukrainan laista nro 4336-IX, joka koskee valtion tietoresurssien ja kriittisen tietoinfrastruktuurin kohteiden tietosuojaa ja kyberpuolustusta koskevien tiettyjen Ukrainan lakien muuttamista;

3) jäljennös 28 päivänä maaliskuuta 2025 annetusta ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 447, joka koskee Ukrainan ministerikabinetin tiettyjen päätöslauselmien muuttamista valtion tietoresurssien ja kriittisen tietoinfrastruktuurin kyberturvallisuuden osalta;

4) jäljennös 28 päivänä toukokuuta 2025 laaditusta yhteisymmärryspöytäkirjasta Ukrainan digitalisaatioministeriön, Ukrainan valtion erityisviestintä- ja tietosuojaviraston sekä sähköisen viestinnän, radiotaajuuksien ja postipalveluiden tarjoamisen valtiollisesta sääntelystä vastaavan kansallisen komission välillä.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki vaiheen 14.2 osatekijät.

Tavoitteena 14 luvun (digitalisaatio) uudistuksessa 1 on vahvistaa kyberturvallisuutta digitalisaatioprosessissa. Tässä tarkoituksessa Ukrainan parlamentti hyväksyi valtion tietoresurssien ja kriittisen tietoinfrastruktuurin kohteiden tietosuojaa ja kyberpuolustusta koskevien tiettyjen Ukrainan lakien muuttamista koskevan, 27 päivänä maaliskuuta 2025 annetun Ukrainan lain nro 4336-IX. Laki tuli voimaan 18 päivänä huhtikuuta 2025.

Lailla otetaan käyttöön kyberturvallisuustoimenpiteitä, joiden perustana ovat toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa, asetuksen (EU) N:o 910/2014 ja direktiivin (EU) 2018/1972 muuttamisesta sekä direktiivin (EU) 2016/1148 kumoamisesta 14 päivänä joulukuuta 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2555 (NIS 2 -direktiivi) periaatteet. Lailla olisi parannettava kansallisen kyberturvallisuusjärjestelmän yleisiä valmiuksia puuttua kyberuhkiin ja lieventää niitä.

Siinä säädetään kestävästä, johdonmukaisesta kansallisesta kehyksestä, jolla pyritään estämään, havaitsemaan ja torjumaan kyberhyökkäykset Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen yhteydessä. Tässä tarkoituksessa laissa säädetään kyberturvallisuuspoikkeamia, -hyökkäyksiä ja -uhkia koskevasta kansallisesta tietojenvaihtojärjestelmästä. Laissa yksilöidään keskeiset sidosryhmät, muun muassa kriittistä infrastruktuuria ja valtion tietoresursseja hallinnoivat elimet, sekä määritellään niiden velvollisuudet.

Siinä esitetään myös tietoturvaloukkauksiin reagoivien ja niitä tutkivien yksiköiden (CSIRT-verkosto) sekä toimivaltaisten viranomaisten vastuualueet asiaankuuluvien tietojen keräämisen, suojaamisen ja julkistamisen osalta. Lisäksi lailla luodaan kansallinen kyberturvallisuuspoikkeamiin reagoimisen järjestelmä, jossa määritetään selvät roolit ja vastuut kansallisella, alakohtaisella, alueellisella ja toiminnallisella tasolla, sekä menettelyt, joilla varmistetaan tehokas koordinointi kaikkien toimijoiden välillä.

Lain tavoitteena on vahvistaa valtion tietoresurssien ja kriittisen tietoinfrastruktuurin suojaa kyberhyökkäyksiltä. Siinä edellytetään haavoittuvuuksien havaitsemisjärjestelmän käyttöönottoa erityisesti tieto- ja viestintäjärjestelmissä, joissa hallinnoidaan valtion tietoresursseja tai jotka toimivat kriittisen infrastruktuurin tukena. Tällaisia toimenpiteitä on suunniteltu, jotta voidaan tukea ennakoivaa uhan tunnistamista ja korjaamista keskeisessä teknisessä pääomassa.

Lailla myös otetaan käyttöön kyberturvallisuutta ja tietosuojaa koskevan sääntelyjärjestelmän uudistus. Sääntelykehykseen kuuluu kyber- ja tietosuojaa koskevia vaatimuksia sekä menettelyjä suojatoimien toteuttamiseksi tieto- ja viestintäjärjestelmissä, joissa käsitellään joko valtion tietoja tai tietoja, joihin pääsyä on rajoitettu. Lisäksi laissa säädetään yleisistä vaatimuksista, jotka koskevat kyberturvallisuustehtäviin osallistuvan – erityisesti arkaluonteista tai kriittistä tietoa käsittelevän – henkilöstön ammatillista pätevyyttä ja taustan tarkistusta.

Siinä edellytetään myös kyberturvallisuusammattilaisille tarkoitettujen järjestelmällisten koulutusohjelmien, säännöllisten harjoitusten ja kohdennettujen katsausten toteuttamista. Tällaisia valmiuksien kehittämistoimia tarjotaan myös henkilöille, joiden tehtävänä on kriittisen infrastruktuurin suojaaminen tai ylemmän tason tehtävät valtionhallinnossa. Näin varmistetaan valmiuksien ja häiriönsietokyvyn korkea taso.

Kuvauksessa 14 luvun (digitalisaatio) uudistuksessa 1 viitataan myös sellaisten säädösten hyväksymiseen, joilla tasoitetaan tietä 5G-kyberturvallisuutta koskevan EU:n välineistön käyttöönotolle. Tässä tarkoituksessa hyväksyttiin 28 päivänä toukokuuta 2025 toimivaltaisten viranomaisten välinen yhteisymmärryspöytäkirja. Pöytäkirjassa vahvistetaan jäsennelty etenemissuunnitelma 5G-kyberturvallisuutta koskevien Euroopan komission suositusten täytäntöönpanon käynnistämiselle määrittämällä ja arvioimalla nykyiset ja tulevat riskit, mukauttamalla kansallista lainsäädäntöä EU:n vaatimuksiin sekä neuvottelemalla aiheesta Euroopan komission, Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston (ENISA) ja jäsenvaltioiden kanssa.

Pöytäkirjassa edellytetään tarpeellisten lainsäädäntömuutosten hyväksymistä, suuririskisten toimittajien määrittämistä ja niille määrättäviä käyttörajoituksia sekä yksityiskohtaisten ohjeiden antamista sähköisen viestinnän toimijoille.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Vaihe 14.3

Vaiheen nimi: Vuoteen 2026 ulottuvan, julkisten palvelujen digitalisointia koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2: Julkisten palvelujen digitalisointi

Rahoituslähde: Lainat

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu vaihetta 14.3 koskeva vaatimus:

”*Ukrainan ministerikabinetti antaa asetuksen vuoteen 2026 ulottuvan, julkisten palvelujen digitalisointia koskevan toimintasuunnitelman hyväksymisestä. Toimintasuunnitelmassa keskitytään lähinnä seuraaviin osa-alueisiin:*

— *elpyminen*

— *koulutus*

— *terveydenhuolto*

— *veteraanien palvelut*

— *asevoimien henkilöstö*

— *tulli*

— *sähköiset sosiaalipalvelut.*”

Vaihe 14.3 on 14 lukuun (digitalisaatio) sisältyvän uudistuksen 2 täytäntöönpanon kahdesta vaiheesta ensimmäinen. Sitä seuraa eIDAS-asetuksen mukaisten sähköisen tunnistamisen järjestelmien tukemista koskevan säädöksen voimaantuloa koskeva vaihe 14.4 (määräaika vuoden 2026 toinen neljännes).

Toimitettu näyttö

1) yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten vaihe on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen;

2) jäljennös 21 päivänä maaliskuuta 2025 annetusta ministerikabinetin määräyksestä nro 263-p, joka koskee julkisten palvelujen muuttamista sähköisiksi vuoteen 2026 mennessä koskevan toimintasuunnitelman hyväksymistä.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki vaiheen 14.3 osatekijät.

Tavoitteena 14 luvun (digitalisaatio) uudistuksessa 2 on yksinkertaistaa valtion ja kansalaisten välistä vuorovaikutusta digitalisoitujen julkisten palvelujen avulla. Tässä tarkoituksessa ministerikabinetti hyväksyi 21 päivänä maaliskuuta 2025 annetulla määräyksellä nro 263-p toimintasuunnitelman, jossa keskitytään seuraaviin keskeisiin aloihin: elpyminen, koulutus, terveydenhuolto, veteraanien palvelut, asevoimien henkilöstö, tulli ja sähköiset sosiaalipalvelut. Toimintasuunnitelmassa säädetään tiettyjen julkisten palveluiden muuttamisesta sähköisiksi näillä keskeisillä aloilla vuoteen 2026 mennessä.

Elpymisen osalta toimintasuunnitelmalla pyritään takaamaan henkilöiden teollis- ja tekijänoikeuksiin kohdistuvia vahinkoja koskevien tietojen saatavuus ja näin parantamaan tehokkuutta. Koulutuksen osalta suunnitelmalla otetaan käyttöön todistusten antaminen sähköisesti, millä taataan koulutussaavutusten tunnustaminen turvallisesti ja saavutettavasti. Terveydenhuollon osalta suunnitelmalla pyritään parantamaan digitalisaatiota vahvistamalla lääkkeiden hyviä tuotantotapoja ja mahdollistamalla lääkkeiden tuotanto- ja myyntilupien antamisen sähköisesti.

Toimintasuunnitelmassa keskitytään myös veteraanien palveluiden parantamiseen helpottamalla veteraaniaseman ja työkyvyttömyyseläkkeiden sähköistä käsittelyä. Asevoimien henkilöstön osalta suunnitelma koskee etujen, kuten asunnon ja eläkkeiden, digitaalista hallinnointia.

Lisäksi suunnitelmalla pyritään virtaviivaistamaan tullimenettelyjä erilaisten lupien sähköisen toimittamisen ja käsittelyn avulla.

Lopuksi, sosiaalialan osalta, suunnitelmassa painotetaan keskeisten palvelujen tarjoamista digitaalisesti, muun muassa asumisoikeuksien rekisteröintiä ja hallinnointia verkossa.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Vaihe 15.2

Vaiheen nimi: Valtiollista ilmastopolitiikkaa koskevan lainsäädännön voimaantulo

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2: Ilmastopolitiikka

Rahoituslähde: Lainat

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu vaihetta 15.2 koskeva vaatimus:

”*Valtiollista ilmastopolitiikkaa koskevan Ukrainan lain voimaantulo. Laissa keskitytään lähinnä seuraaviin osa-alueisiin:*

— *valtiollisen ilmastopolitiikan tavoitteet ja perusperiaatteet*

— *ilmastonmuutoksen alalla toimivat hallintoelimet*

— *ilmastonmuutosta koskeva strateginen suunnittelu*

— *mekanismit ja välineet ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi*

— *kansallinen kehys, jolla seurataan ilmastonmuutosta koskevien politiikkojen ja toimenpiteiden toteuttamista ja ennusteita*

— *ilmastonmuutosta ja otsonikerroksen säilyttämistä käsittelevä tiede- ja asiantuntijaneuvosto*

— *ihmisen toiminnan aiheuttamista kasvihuonekaasujen lähteistä syntyvien päästöjen ja nielujen aikaansaamien poistumien kansallinen inventaario*

— *ilmastonmuutosta koskeva kansainvälinen yhteistyö*.”

Vaihe 15.2 on 15 lukuun (vihreä siirtymä ja ympäristönsuojelu) sisältyvän uudistuksen 2 täytäntöönpanon kolmesta vaiheesta ensimmäinen. Sitä seuraavat Ukrainan toisen kansallisesti määritellyn panoksen hyväksymistä Pariisin ilmastosopimukseen koskeva vaihe 15.4 (määräaika vuoden 2025 kolmas neljännes) ja ilmastonmuutosta ja otsonikerroksen säilyttämistä käsittelevästä tiede- ja asiantuntijaneuvostosta annetun päätöslauselman hyväksymistä koskeva vaihe 15.3 (määräaika vuoden 2025 neljäs neljännes).

Toimitettu näyttö

1) yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten vaihe on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen;
2) jäljennös 30 päivänä lokakuuta 2024 annetusta Ukrainan laista nro 3991-IX, joka koskee valtiollisen ilmastopolitiikan perusperiaatteita.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki vaiheen 15.2 osatekijät.

Tavoitteena 15 luvun (vihreä siirtymä ja ympäristönsuojelu) uudistuksessa 2 on luoda ilmastohallinnon rakenne sekä asianmukainen mekanismi ilmastonmuutosta koskevan Ukrainan valtiollisen politiikan kehittämistä ja toteuttamista varten. Tässä tarkoituksessa Ukrainan valtiollisessa ilmastopolitiikassa, joka kuvaillaan laissa nro 3991-IX, määritellään ilmastohallinnon keskeiset mekanismit ja tavoitteet.

Ukrainan valtiollisella ilmastopolitiikalla pyritään saavuttamaan ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä, ja välivaiheen vähennystavoitteena pidetään kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä vähintään 65 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Keskipitkän aikavälin tavoitteisiin kuuluvat ihmisen toiminnasta peräisin olevien kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen, uusiutuvan energian käytön lisääminen, yleisen energiaintensiteetin vähentäminen ja vähähiilisen teknologian edistäminen. Pitkän aikavälin tavoitteissa keskitytään Pariisin sopimuksen mukaisesti pitämään maapallon lämpötilan nousu selvästi alle 2 celsiusasteessa ja rajoittamaan se 1,5 celsiusasteeseen. Ukrainan valtiollisen ilmastopolitiikan ohjaavissa periaatteissa painotetaan sukupuolten tasa-arvoa, eriytettyä vastuuta ja ilmastoneutraaliutta. Muita keskeisiä periaatteita ovat energiatehokkuuden asettaminen etusijalle ja saastuttaja maksaa -periaatteen täytäntöönpano.

Valtiollisen ilmastopolitiikan keskeisiä hallintoelimiä ovat Ukrainan parlamentti, ministerikabinetti ja erityiset keskushallinnon täytäntöönpanoelimet, kuten tiede- ja asiantuntijaneuvosto. Valtiollisen ilmastopolitiikan perusperiaatteiden määrittelemisestä ja politiikan täytäntöönpanon parlamentaarisesta valvonnasta vastaa parlamentti. Tähän kuuluu ministerikabinetin laatimien vuotuisten edistymisraporttien vastaanottaminen.

Politiikassa vahvistetaan kansallinen järjestelmä, jossa keskushallinnon täytäntöönpanoviranomaiset raportoivat vuosittain ilmastonmuutoksen hillinnän ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista ministerikabinetille sekä varmistavat kansallisten ja kansainvälisten velvoitteiden yhdenmukaisuuden.

Tiede- ja asiantuntijaneuvosto arvioi näiden toimien tehokkuutta ja vaatimustenmukaisuutta sekä antaa ennusteita niiden pohjalta. Seurannan tulokset lisätään hallinnon raportteihin, ja niitä käytetään toimien mukauttamisessa tarvittaessa.

Ministerikabinetin tehtävänä on monialaisen valtiollisen ilmastopolitiikan priorisointi ja toteuttaminen, toimien koordinointi vastuuministeriöiden kesken sekä säädösten antaminen politiikan tueksi, esimerkiksi Ukrainan panokset Pariisin sopimukseen.

Keskushallinnon täytäntöönpanoelinten tehtävänä on laatia ja panna täytäntöön valtiollisia toimia tietyillä aloilla, jotka on määritetty valtiollisessa ilmastopolitiikassa. Ministerikabinetin on päivitettävä Ukrainan vähähiilistämiskehitystä koskevaa pitkän aikavälin strategiaa viiden vuoden välein, jotta varmistetaan dynaaminen, reagoiva toimintatapa ilmastonmuutokseen.

Ilmastotavoitteiden saavuttamisen mekanismeja ovat muun muassa finanssipoliittiset välineet, jotka on suunniteltu kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen, esimerkiksi verot, tuet ja kannustimet vähähiilisen teknologian käyttöönottoa varten. Lisäksi on luotu erityisiä tukimekanismeja, jotka auttavat yrityksiä vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään ja joihin kuuluu rahoitusapua tai teknistä apua kestävämpiin toimintoihin siirtymiseen kannustamiseksi.

Tiede- ja asiantuntijaneuvosto arvioi valtiollisia toimia suhteessa valtiollisen ilmastopolitiikan tavoitteisiin ja periaatteisiin. Se arvioi myös finanssipoliittisten välineiden tehokkuutta ilmastonmuutoksen hillitsemisessä.

Ukrainan valtiollisessa ilmastopolitiikassa vahvistetaan jo olemassa oleva kansallinen järjestelmä kasvihuonekaasupäästöjen ja -poistumien inventaariosta oikeudelliselta kannalta menettelyksi, jota keskushallinnon täytäntöönpanoelin johtaa ympäristön suojelemiseksi varmistaen avoimuuden, täsmällisyyden ja yhdenmukaisuuden kansainvälisten standardien kanssa.

Siinä määrätään päästöjä ja poistumia koskevista vuotuisista kansallisista raporteista, jotka kyseinen elin tai valtuutettu laitos laatii ja julkaisee ja joihin saadaan tietoja viranomaisilta ja yrityksiltä.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Vaihe 15.5

Vaiheen nimi: Kasvihuonekaasujen kansallisen päästökauppajärjestelmän kehittämistä koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 3: Hiilen hinnoittelun markkinamekanismit

Rahoituslähde: Lainat

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu vaihetta 15.5 koskeva vaatimus:

”Ukrainan ministerikabinetti antaa päätöslauselman, jolla hyväksytään kansallisen kasvihuonekaasujen päästökauppajärjestelmän perustamista koskeva toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelmassa määritellään seuraavat:

— *päästökauppajärjestelmän toteuttamisvaiheet*

— *vaiheiden toteuttamisaikataulu*

— *tarvittava infrastruktuuri*

— *organisatoriset toimenpiteet.”*

Vaihe 15.5 on 15 lukuun (vihreä siirtymä ja ympäristönsuojelu) sisältyvän uudistuksen 3 täytäntöönpanon kahdesta vaiheesta ensimmäinen. Sitä seuraa pakollisen tarkkailu-, raportointi- ja todentamisjärjestelmän käyttöönottamista uudelleen koskeva vaihe 15.6 (määräaika vuoden 2025 toinen neljännes).

Toimitettu näyttö

1) yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten vaihe on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen;
2) jäljennös 21 päivänä helmikuuta 2025 annetusta ministerikabinetin asetuksesta nro 146-r, joka koskee kasvihuonekaasujen kansallisen päästökauppajärjestelmän kehittämistä koskevan toimintasuunnitelman hyväksymistä.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki vaiheen 15.5 osatekijät.

Tavoitteena 15 luvun (vihreä siirtymä ja ympäristönsuojelu) uudistuksessa 3 on edistää hiilen hinnoitteluun liittyvien markkinamekanismien kehittämistä. Tässä tarkoituksessa kasvihuonekaasujen kansallisen päästökauppajärjestelmän kehittämistä koskeva toimintasuunnitelma on askel kohti hiilen hinnoitteluun liittyvien markkinamekanismien käyttöönottoa Ukrainassa.

Kasvihuonekaasujen kansallisen päästökauppajärjestelmän kehittämistä Ukrainassa koskevassa toimintasuunnitelmassa esitetään kaksi toteuttamisen päävaihetta, joista molempiin liittyy erityisiä tehtäviä, aikatauluja, vastuita ja tiedottamista edistymisestä. Valmisteluvaiheessa keskitytään sidosryhmien kuulemisiin ja tarvittavan lainsäädännön laatimiseen ja hyväksymiseen – samalla kun parannetaan teknistä infrastruktuuria, erityisesti tarkkailu-, raportointi- ja todentamisjärjestelmää, joka on päästökauppajärjestelmän olennainen ennakkoedellytys.

Tässä vaiheessa laaditaan alustavia luonnoksia päästökauppajärjestelmää koskevista säädösehdotuksista EU:n vaatimusten noudattamiseksi. Samalla otetaan huomioon kansalliset erityispiirteet, laaditaan termistö ja nimitetään vastuutaho täytäntöönpanoelimen seurantaa ja yksilöimistä varten.

Päästökauppajärjestelmää koskevan lain luonnos laaditaan vuosina 2025–2028, ja tarkkailu-, raportointi- ja todentamisjärjestelmää koskevien säädösten muutokset tehdään vuosina 2025–2027. Päästökauppajärjestelmän puitteiden hahmottelemiseen liittyvät menetelmäasiakirjat laaditaan vuosina 2026–2028. Toimintavaiheessa järjestelmä tulee käyttöön kokonaisuudessaan. Vaihe alkaa aikaisintaan kolme vuotta sen jälkeen, kun sotatilalaki Ukrainassa on kumottu.

Toimintasuunnitelmassa painotetaan keskeisen infrastruktuurin kehittämistä EU:n vaatimusten noudattamiseksi. Tähän kuuluu tarkkailu-, raportointi- ja todentamisjärjestelmän toimivuuden varmistaminen kahden vuoden kuluessa sotatilalain kumoamisesta, jolloin kaikilta soveltamisalaan kuuluvilta laitoksilta on saatava varmennetut tiedot kasvihuonekaasupäästöistä.

Lisäksi vuosina 2025–2026 luodaan tarkkailu-, raportointi- ja todentamisjärjestelmään liittyvä yhdennetty rekisteri. Näiden toimien tueksi käynnistetään koulutusohjelmia vuonna 2026. Näiden infrastruktuurin parannusten tavoitteena on helpottaa päästökauppajärjestelmän ensimmäistä toimintavaihetta Ukrainassa vuoteen 2028 mennessä ja saattaa se yhdenmukaiseksi laajempien systemaattista, tehokasta päästöjen hallintaa koskevien tavoitteiden kanssa.

Toimintasuunnitelmaan kuuluu useita organisatorisia toimenpiteitä sen täytäntöönpanon tukemiseksi. Toimenpiteissä keskitytään edistämään osallistavaa, avointa järjestelmää sidosryhmien mukaan saamiseksi, jotta voidaan varmistaa, että järjestelmän kehittämisessä otetaan huomioon erilaiset näkökulmat ja laaja-alainen asiantuntemus. Lisäksi toimintasuunnitelmassa korostetaan jatkuvaa yhteistyötä EU:n kanssa – erityisesti Ukrainan EU-jäsenyysprosessin yhteydessä – toimien saattamiseksi yhdenmukaisiksi EU:n vaatimusten ja käytäntöjen kanssa.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi